

Il-Ħadd, 17 ta' Novembru 2019

Kien hemm xi wħud li bdew jgħidu fuq kemm it-tempju kien imzejjen b'ġebel sabiħ u għotjiet; iżda Ġesù qalilhom: "Kulma qegħdin taraw, għad jiġi żmien li ma tibqax ġebła fuq oħra minnu li ma tiġġarrafx."

U huma staqsewh u qalulu:

"Mgħallem,

issa dan meta għad jiġri?

U x'se jkun is-sinjal

li dawn il-ħwejjeġ

ikunu waslu biex iseħħu?"

Qalilhom: "Araw li ma titqarrqux.

Għax għad jiġu ħafna f'ismi

u jgħidu: 'Jien hu',

u: 'Iż-żmien wasal'.

Tmorrux warajhom!"

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 21, versi 5-8*

351

"Ġesù jagħmlilna stedina għad-dixxerniment; din hija virtù nisranija li tgħinna nagħrfu fejn hu l-ispirtu tal-Mulej u fejn hu l-ispirtu l-ħażin.

Illum ukoll għandna ħafna 'salvaturi' foloz, li jippruvaw jieħdu post Ġesù: mexxejja ta' din id-dinja, nies li jriduha ta' qaddisin, sħaħar u bassara tax-xorti, nies li jridu jiġbdu lejhom l-imħuħ u l-qlub, l-aktar taż-żgħażagħ. Ġesù jippreparana għalilhom: 'Tmorrux warajhom!'"

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 17 Novembru 2013

*Gieli għedt 'Iva'
għal salvaturi
foloz?*

*X'inhu l-kuntrast
ta' dawn
mas-Salvatur
veru?*

Salvaturi foloz

L-għatx li xi drabi l-qalb tagħna jaqbadha
mhux lakemm tissodisfah, Mulej!

U fid-disprament li ngarrbu
tarana niġru 'l hawn u 'l hemm
bil-ħsieb li nsibu lil xi ħadd li jtaffihulna.
Minflok, sibna ruġna quddiem rimedji
li, bla ma ndunajna, taqqlulna l-qalb:
sqewna ilmijiet limitati, imniġġsa, imdardra.

U l-għatx reġa' feġġ,
b'iktar qawwa.

Inti li Int is-Salvatur ta' veru,
agħtina l-grazzja

li aħna nfittxu li naqtgħu l-għatx ta' qalbna bik,
bl-ilma tiegħek dejjem frisk u safi,
bl-ilma tiegħek li jgħajjex u jgedded,
bl-ilma tiegħek li jagħtina l-ħajja tassew.

It-Tnejn, 18 ta' Novembru 2019

Waqt li Ġesù kien riesaq lejn Ġeriko, kien hemm wieħed agħma bilqiegħda mal-ġenb tat-triq jittallab il-karità. Dan sama' l-kotra tan-nies għaddejja u beda jistaqsi x'għara. U qalulu li kien għaddej Ġesù ta' Nazaret. Hu qabad jgħajjat u jgħid: "Ġesù, Bin David, ikollok ħniena minni." Dawk li kienu mexjin quddiem bdew iċċanfruh u jsikktoħ, imma hu aktar issokta jgħajjat: "Bin David, ikollok ħniena minni!" Ġesù waqaf u ordna li jressquhulu quddiemu. Meta resaq, staqsieħ: "Xi tridni nagħmillek?" "Li nara, Mulej!", wiegħbu dak. U Ġesù qallu: "Ara, iva! Il-fidi tiegħek salvatek."

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 18, versi 35-42*

352

"Waqt li l-agħma jgħajjat għal Ġesù, in-nies iċċanfru, bħallikieku ma kellux jedd jittellem. Il-krib tiegħu jdejjaqhom. Kemm drabi aħna naraw fit-triq tant nies li jdejquna: nies fil-bżonn, morda, bla ikel, maħruba, rifuġjati. Il-Kelma ta' Alla twissina dwar l-indifferenza u l-ostilità li jagħmluna għomja u torox, ma jħalluniex naraw lil ħutna u nagħrfu fihom lil Alla nnifsu. Indifferenza u ostilità, li xi drabi jsiru wkoll aggressjoni u insult: 'Keċċuħom kollha 'l barra lil dawk!'"

PAPA FRANĠISKU,
Udjenza Ġenerali, 15 Ġunju 2016

*Kemm
jien miftuħ
għall-karba
tal-fqir?*

*Xi skużi ngħib
meta
naħrabha?*

Quddiem il-krib

Irrid nammetti, Mulej,
li ħafna drabi l-fqir
nagħżel jien meta narah bħala fqir,
u allura spiss infittex li nsikktu
biex ma joqgħodx jiskomodani:
il-karba tiegħu nismagħha
meta nkun komdu jien li nismagħha;
il-karba tiegħu nagħmel xi ħaġa dwarha
meta jkun jaqbilli.
Erfagħni, Mulej,
mill-għama li naċċetta li jkun hemm fil-qalb tiegħi.
Agħtini qalb
li għajnejha ma tagħlaqhom qatt quddiem il-fqir,
li qatt ma ssir iebsa u kattiva kontra tiegħu;
u dan,
għax tara lilek fih.

It-Tlieta, 19 ta' Novembru 2019

Ġesù daħal Ġeriko u kien għaddej mit-triq. Mela jkun hemm raġel, jismu Żakkew; dan kien wieħed mill-kapijiet tal-pubblikani, u kien għani. Kellu xewqa li jara min kien Ġesù, imma ma setax minħabba l-folla, billi kien raġel qasir. Għalhekk mar jġiri 'l quddiem u xxabbat ma' sigra tat-tin selvaġġ, għax minn dik in-naħa kien se jgħaddi. Ġesù, kif wasal hemm, ħares 'il fuq u qallu: "Żakkew, isa, inżel minn hemm, għax illum jeħtieġli noqgħod għandek." Dak niżel bla telf ta' żmien, u kollu ferħan laqgħu għandu."

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 19, versi 1-6*

353

"Il-Mulej jixtieq jiġi d-dar tiegħek, jgħammar fil-ħajja tiegħek ta' kuljum: l-istudju u x-xogħol, il-ħbibberiji u r-relazzjonijiet, il-proġetti u l-ħolm. Kemm jogħġbu li fit-talb inqiegħdu quddiemu dan kollu! Kemm jittama li fost il-kuntatti kollha u ċ-'chat' ta' kuljum ikun hemm, fl-ewwel post, il-ħajta tad-deheb li huwa t-talb! Kemm jixtieq li l-Kelma tiegħu tkellem lil kull ġurnata tiegħek, li l-Vanġelu tiegħu jsir tiegħek, u li jkun il-'GPS' tiegħek fil-mixi tul it-toroq tal-ħajja!"

PAPA FRANĠISKU, *Omeliya*, Krakovja,
Jum Dinji taż-Żgħażaġh, 31 Lulju 2016

*Attent
għall-istediniet
li Alla jagħmilli?*

*Kif nilqgħu
lii Alla
jien?*

Ejj'oqgħod

Kemm nixtieq, Mulej,
li ngħidlek minn qalbi: 'Ejj'oqgħod'.
Ejj'oqgħod dejjem,
meta jkolli aptitek
u meta ma jkollix;
meta jkolli ħin għalik
u meta ma jkollix;
meta nħoss il-bżonn tiegħek
u meta nħossok iddejjaqni;
meta kliemek jinżilli għasel
u meta nħossu toqol;
meta nkun waħdi
u meta nkun mal-oħrajn;
meta nkun għaddej b'ħidmieti
u meta nkun kwiet.
Ejj'oqgħod, Mulej.

L-Erbgħa, 20 ta' Novembru 2019

Ġesù qal parabbola: "Wieħed raġel nobbli sejjaħ għaxar qaddejja tiegħu, tahom għaxar miniet u qalilhom: 'Ħaddmuhom' ... Meta ġie lura, l-ewwel wieħed qallu: 'Sinjur, bil-mina tiegħek qlajt għaxar miniet.' Qallu: 'Sewwa, qaddej tajjeb! ... Hu f'idejk is-setgħa fuq għaxart ibliet.' It-tieni wieħed qallu: 'Sinjur bil-mina tiegħek daħħalt ħames miniet.' Lil dan ukoll qallu: 'Hu taħt idejk ħamest ibliet.' U ġie ieħor u qallu: 'Sinjur, hawn ara l-mina tiegħek li jien żammejt merfugħa f'maktur. Għax jien bżajt minnek ...' Qallu: 'Fuq kliemek stess nagħmel ħaqq minnek, ja qaddej ħażin!'"

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 19, versi 13. 16-21a. 22a*

354

"It-tielet qaddej tal-parabbola m'għandux relazzjoni ta' fiduċja ma' sidu, imma jibza' minnu, u dil-ħaġa timblukkah. Il-biza' dejjem jipparalizza u spiss iwassal għal deċiżjonijiet żbaljati. Il-biza' jzommok lura biex ma tiħux inizzjattivi, iġiegħlek tfittex kenn f'soluzzjonijiet bla riskju u garantiti, u b'hekk tispiċċa biex qatt ma tagħmel xejn tajjeb. Biex nimxu 'l quddiem u nikbru fil-mixja tal-ħajja, ma nistgħux inkunu beżżiegħa; jeħtieġ li jkollna fiduċja."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 19 Novembru 2017

*X'jimmotivani
biex
inkun bniedem
li jirriskja?*

*X'jaqtagħli
qalbi?*

Riskji

Kemm tafdani, Mulej!
U jien,
kemm ma nafdakx!
Kemm tirriskja minħabba fija;
u jien,
kemm ma nirriskjax minħabba fik!
Kemm tħalli f'idejja;
u jien,
kemm ma nħallix f'idejk!
X'jonqsok tagħmel
biex il-qalb tiegħi timtela?
X'jonqsok tipprovdili
biex ħajti ngħixha
skont il-pjanijiet tiegħek għalija?
Tħallinix inkun xħiħ miegħek
u miegħi nnifsi.

Il-Ħamis, 21 ta' Novembru 2019

Ġesù wasal qrib il-belt
u, kif raha,
beda jibkiha u jgħid:
"Mhux li għaraft imqar
int ukoll
f'dan il-jum x'inhu ta' ġid għalik!
Imma issa!
Dan hu moħbi minn għajnejk!
Għax għad jiġi żmien fuqek
meta l-għedewwa tiegħek
idawruk b'rampa
u jagħlquk minn kullimkien
u jrossu fuqek minn kull naħa;
u jgarrfu lilek u lil uliedek fik,
u ma jhallux fik ġebli fuq oħra,
talli ma għaraftx
iż-żmien taż-żjara li saritlek!"

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 19, versi 41-44*

355

"Id-dixxerniment dejjem neħtiġuh:
biex inkunu kapaċi nagħrfu
ż-żminijiet ta' Alla u l-grazzja
tiegħu, biex ma naħlux it-tnebbiħ
tal-Mulej, biex ma nħallux taqa'
fuq widnejn torox l-istedina tiegħu
biex nikbru. Ħafna drabi dan
insibuh fil-ħwejjeg iż-żgħar, f'dak li
jidher irrelevanti, għax in-nobbiltà
tal-qalb tidher fil-ħwejjeg
semplici u ta' kuljum. Ifisser
li ma npoġġux limiti għall-kobor,
għal dak li hu l-aħjar u l-isbaħ,
imma fl-istess waqt nikkoncentraw
fuq iż-żgħir, fuq dmirna llum."

PAPA FRANĠISKU, Eżortazzjoni Appostolika,
Gaudete et Exsultate, nru 169, 19 Marzu 2018

*Dak
li jkun qed jġgri
fija
ngħarblu?*

*Dak
li jkun qed jġgri
madwari
ngħarblu?*

Mhux għal riĥu

Il-bniedem għażiż wisq għalik, Mulej,
biex titilqu għal riĥu;
ma taħmilx tarah qisu qasba tixxejjer mar-riĥ.
U għalhekk,
filwaqt li tirrispetta bil-kbir il-libertà li fiha ħlaqtu,
tipprovdilu elf mod
ta' kif jista' jagħraf x'inhu tabilhaqq ta' ġid għalih.
Jekk iħallihom,
iż-żminijiet jgħidulu ħafna ħwejjeg;
il-ġrajjet jagħtuh għerf partikulari;
is-sitwazzjonijiet li jiffaċċja kuljum
iwasslulu messaġġi mhux żgħar.
Agħmel li ebda bniedem
ma jingħalaq għal dan l-għarfien,
u ebda bniedem ma jzomm dan l-għarfien
għalih biss.

Il-Ġimgħa, 22 ta' Novembru 2019

Ġesù daħal fit-tempju,
u qabad ikeċċi 'l barra l-bejjiegħa
u jgħidilhom:

"Hemm miktub:

'Id-dar tiegħi tkun dar it-talb.'

Iżda intom

għamiltuha għar tal-ħallelin."

U kien jgħallem kuljum

fit-tempju.

Il-qassisin il-kbar

u l-kittieba u l-kbarat tal-poplu

kienu jfittxu li jeqirduh;

iżda ma kinux jafu

x'jaqbdu jagħmlu,

għax il-poplu kollu

kien imqabbad miegħu

biex jisimgħu.

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 19, versi 45-48*

356

"It-tentazzjoni
li napprofittaw ruħna
minn attivitajiet tajbin
- kultant ukoll devoti -
biex nikkultivaw l-interessi privati,
jekk saħansitra mhux ukoll illeċti,
hi komuni ħafna.
Hu periklu gravi,
speċjalment meta jistrumentalizza
lil Alla stess u l-kult li jistħoqqu,
jew inkella jistrumentalizza l-qadi
lejn il-bniedem, xbieha tiegħu.
Għalhekk, din id-darba,
Ġesù juża manjieri iebes biex
jeħlisna minn dal-periklu mortali."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 4 Marzu 2018

*Lil Alla
naqdiH
jew
ninqeda biH?*

*Lill-oħrajn
naqdihom
jew
ninqeda bihom?*

Għar tal-ħallelin

Meta ma narawx ħlief flus, Mulej,
anki lilek naslu biex inbiegħu!
Meta nħalluhom jaħkmuna,
ma narawhiex bi kbira
li lilek
nagħmluk strument ta' qligħ materjali,
oġġett tal-interessi personali tagħna,
okkażjoni għall-profit; ma naħsbuhiex darbtejn
biex inniżżluk għarkupptejk quddiemna
basta l-but tagħna jeħxien!
Aħseb u ara kemm niddarsu
milli ninqdew bil-bnedmin!
Aħfrilna, Mulej;
tiddejjaqx tkun iebes magħna
forsi niġu f'sensina!

Is-Sibt, 23 ta' Novembru 2019

Ġesù qal:

“Li l-mejtin iqumu,
Mosè wkoll urieh,
fir-rakkont
tax-xitla tal-għollieq,
għax
lill-Mulej
isejjaħlu
Alla ta' Abraham,
Alla ta' Iżakk,
u Alla ta' Ġakobb.
Issa hu
mhuwiex
Alla tal-mejtin,
izda tal-ħajjin,
għax għalih
kulħadd jgħix.”

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 20, versi 37-38*

357

“Ġesù jgħid li l-ħajja hi ta' Alla
li jħobbna u jinkwieta ħafna
għalina, tant illi jorbot ismu ma'
isimna: huwa 'Alla ta' Abraham,
Alla ta' Iżakk u Alla ta' Ġakobb.
Mhux Alla tal-mejtin imma
tal-ħajjin'. Il-ħajja teżisti kull fejn
hemm rabta, komunjoni,
fratellanza; u hija ħajja li tiżboq
il-mewt dment li hi mibnija fuq
relazzjonijiet veri u rabtiet
ta' fedeltà. Bil-maqlub, m'hemmx
ħajja meta bniedem jippretendi
li hu tiegħu nnifsu u jgħix għalih
waħdu: f'dawn l-atteġġjamenti
hija l-mewt li toħroġ rebbieħa!”

PAPA FRANĠISKU, *Angelus*, 10 Novembru 2019

*Lil Alla
nħalliH jagħtini
n-nifs Tiegħu?*

*X'nofri jien
lill-oħrajn:
in-nifs tal-ħajja
jew tal-mewt?*

Nifsijiet

Mulej,
Inti ma tedha qatt tagħtina n-nifs tiegħek
biex ngħixu aħna bih
u biex ngħajxu lil ħaddieħor bih.
Agħmel li aħna,
bis-saħħa tan-nifs li tagħtina Inti,
inkunu nistgħu nagħtu nifs
lil min qed jaqta' nifsu
minħabba l-qtigħ il-qalb,
l-iżolament,
il-biza',
is-solitudni,
id-dwejjaq,
il-ġlied,
il-mard,
it-tbatija.